

Het Vechtdalpad, drie etappes

Bij Darfeld en Schöppingen, Duitsland, ontspringt de rivier de Vecht. Bij twee kleine bronnen. Na bijna 120 kilometer komt de rivier bij Gramsbergen, Overijssel, Nederland binnen. 60 kilometer later mondt de rivier uit in het Zwartewater, bij Zwolle.

Dit artikeltje gaat over het Nederlandse stuk van de rivier en de wandelroute die zijn naam ontleent aan het door haarzelf gevormde dal: het Vechtdalpad.

Totale afstand van de route: ruim 70 km

Etappes: Zwolle - Dalfsen.....22 km

Dalfsen - Ommen.....14 km

Ommen - Mariënborg.....17 km

Mariënborg – Gramsbergen.....18 km

Kaarten

Er is een fraaie wandelgids te koop bij de VVV's van het Overijssels Vechtdal. Hierin gedetailleerde topografische kaartjes van de etappes. "Het Vechtdalpad. Te voet langs de Overijsselse Vecht"

Markering

De route is prima bewegwijzerd. Blauw - witte strepen, veelal de kleuren van een route langs een rivier.

Accommodatie:

Diverse hotels en B&B 's in de etappeplaatsen. Direct op de route ligt een camping (de Roos, Beerze), of kamperen bij de boer. Wildkamperen is niet toegestaan.

Vervoer:

Alle etappeplaatsen hebben een treinstation met een frequente verbinding met Zwolle e.v.

De Vecht en de oeverlanden

Beknopte geschiedenis van het landschap

Grotendeels verantwoordelijk voor het huidige landschap in het Vechtdal zijn de laatste ijstijden. Eerst kwam het landijs, van 200.000 jaar voor Chr. tot 130.000 jaar voor Chr., dat voor de wallen en heuvels zorgde. Inclusief de afzetting door drijvend ijs van keileem: zand, klei, keien, grint.... Daarna kwam er door een harde noordelijke wind en de verstuivingen ladingen dekzand overheen.

De Vecht zocht zich een weg door de gevormde zandheuvels. Langs de bedding van de rivier vormden zich wallen en rivierduinen. Naar men aanneemt vestigden de eerste bewoners zich, in de prehistorie en al dan niet tijdelijk, op de hogere zandduinen, de essen. Dat waren waarschijnlijk ook de enige plekken waar het kon. De rest was moeras, zompig veen, nat en nat..... niet echt geschikt om te wonen. De uitgang "berg" van vele naamplaatsen in het gebied refereren nog aan deze hoogten.

Een paar duizend jaar voor Chr. vestigden de eerste boeren zich in het gebied. Bossen werden gekapt, schapen op de heide leverden mest. Een heide-mest mengsel kwam op de steeds hoger wordende es. Je kunt het tijdens de wandeling nog steeds zien. En zoek naar de hedendaagse parallellen: naarmate het afplaggen van de heide en het kappen van het bos te groots werd aangepakt - het moest vanwege een tekort aan mest - ontstonden er diverse **zandverstuivingen en stuifduinen**. Tijdens de tocht zul je er in de buurt van Beerze kennis mee maken. Met de komst van de kunstmest werden de schapen overbodig, verdwenen de heidevelden, kwam het mede met hulp van vele werklozen ontgonnen gebied in handen van de ruilverkavelaars. De efficiency en de bank deden hun intrede (plan Mansholt!) en de rest is geschiedenis.

De adel bouwde er diverse buitenplaatsen, Huizen, havezaten en kastelen. Ook die zul je tegenkomen.

Zandverstuiving. “de Sahara” bij Ommen

De route

Als je de route begint op het treinstation van Zwolle heb je even de tijd om al wandelend een indruk te krijgen van de oude Hanzestad Zwolle. Met een aantal prachtige oude gebouwen.

Waarna de route op zoek gaat naar de monding van de Vecht in het Zwartewater. Onder andere via prachtige Hollandse vergezichten over water en weilanden en - met wat geluk - prachtige luchten. Je passeert de Agnietenberg, waar Thomas a Kempis (1399 – 1741) zijn wereldberoemde “Imitatione Christi” schreef. Inmiddels, na een fikse brand, een theehuis.

De route gaat veelal door een weids rivierenlandschap en langs een dode rivierarm. Waarvan je er tijdens de tocht meerdere zult tegenkomen. Hier zijn in de loop der jaren hele specifieke natuurgebiedjes ontstaan met bijzondere flora. Gele plomp, waterlelie en blaasjeskruid (de watervlooiën eter), kalmoes, waterzuring, liesgras.....

Dode rivierarm

Vlak voor Dalfsen zie je Huis den Berg. Het prototype van een Overijssels landhuis. Net als in Twente hebben de bewoners zich ingezet voor de ontginning van de “woeste gronden”.

In Dalfsen steekt je de Vecht over.

Op zoek naar je eerste slaapplek?

Huis den Berg in de winter

Tussen Dalfsen en Ommen loop je eerst langs de noordelijke oever van de rivier. Door een open landschap. Let goed op een bordje aan de rechterkant van de weg: hier mag je door het weiland naar de oever van de Vecht lopen. Een fantastisch plekje aan het water. Zie hieronder.

Fantastische plekjes

Voor het dorp Vilsteren ga je over de stuw naar de andere kant van de rivier. Opnieuw langs een dode arm, op weg naar Huis Vilsteren. Blijf je de route volgen die het dichtst bij de rivier loopt kom je een aantal folly's tegen: de kurketrekker, de theekepel en de kluizenaarshut. Onderdeel van de aanleg van het park in Engelse landschapsstijl. De folly's werden gebruikt om het landschap spannender en romantischer te maken. Ook ruïnes behoorden daartoe. Maar die zie je hier niet. Een heerlijk stukje route!

Vilsteren maakt in z'n geheel deel uit van het landgoed Vilsteren. Eduard Cuypers ontwierp Huis Vilsteren.

Huis Vilsteren

Door de bossen van het landgoed loop je verder richting Ommen.

Op het punt waar de Regge en de Vecht samenkomen ligt de Ada's Hoeve. Door de baron van Pallandt geschonken aan de beweging van lord Baden-Powell. Oftewel: de padvinderij. Wie heeft hier niet gekampeerd?

Even voor het eindpunt van deze etappe zie je Huize het Laar uit de 16^e eeuw.

Overigens: langs de Regge loopt [het meerdaagse Reggepad](#). Ook zeer de moeite waard!

De etappe van Ommen naar Mariënberg kent naast bos, wat heide, stuif- en rivierduinen ook de nodige klimmetjes.

Om Ommen-centrum te bezichtigen moet je even van de route af. We blijven aan de zuidelijke kant van de rivier. Ommen kreeg stadsrechten in 1248, altijd nog ruim 50 jaar eerder dan Amsterdam, om maar wat te noemen.

Al snel wandel je door de boswachterij Ommen, een redelijk donker bos. Ook bedoeld om de verstuivingen tegen te gaan. Verstuivingen die het gevolg waren van de te forse “ondernemersdrift” van de plaggende boeren. Je loopt vlak langs de Sahara en krijgt dan een goed beeld van wat zand kan doen.

Bijzonder fraai is de wandeling langs de rand van de Heetdelle, een bos. Vergeet vooral niet af en toe om te kijken: uiterst fraaie doorkijkjes op een landschap op de grens van nat en droog.

Om daarna in Junne te belanden: een goed bewaard esdorp. Dat zijn naam ook heeft gegeven aan een voor Nederland uniek natuurgebied: het Junner koeland. Het gebied omvat hooiland, riviermeanders en schrale graslanden op een zanderige bodem, omgeven door rivierduintjes en gemengd bos met zomereiken en struiken als sleedoorn en jeneverbes. Bloemplanten in het gebied zijn bijvoorbeeld struikheide, wilde gagel, grasklokje, Zwolse anjer (steenanjel), tijm, echt walstro, polei en Jakobskruid (uit: Wikipedia).

Na Junne volgt een on-Nederlands traject over en es en vervolgens over een smal pad, op het laatst langs en dode arm van Vecht. Het schoolpad.

Bij camping de Roos

Je komt uit op camping de Roos. Dat toestemming heeft gegeven je route over de camping te vervolgen. Het is ook de enige mogelijkheid om onderweg eten en/of drinken te kopen. Tenminste: als de kiosk open is. Honden mogen er niet op. Dan moet je omlopen.

Het schoolpad

Na de camping is het klimmen geblazen: het Beerzerzand. Een tijd lang stuifduin op stuifduin af. Door de harde noordenwinden werd de droge bedding van de Vecht tijdens de ijstijd "leeg" geblazen en hoopte het zich even verderop weer op. Hoe dan ook: een fascinerende wandeling. Die eindigt in het esdorp Beerze. Een beschermd dorpsgezicht. Met veel authentieke Saksische boerderijen. Het dorp is waarschijnlijk ontstaan rond 900. De boerderijen die je nu ziet zijn ongeveer 150 jaar oud.

Vlak voor Mariëenberg loop je nog langs een heidelandschap met veel jeneverbessen.

Om daarna onder de Vechtbrug van de N36 door te lopen en Mariëenberg binnen te wandelen. Hier kun je de trein pakken richting Almelo, Emmen of Zwolle e.v.

Het Nederlandse deel van het pad gaat nog verder naar Hardenberg en Gramsbergen.

En voor de liefhebber: de route gaat in Duitsland gewoon verder.....

De Vecht bij Vilsteren

Kasteel Rechteren Dalfsen (niet direct langs de route, wel zichtbaar vanaf de route)
Het enige bewaard gebleven Middeleeuwse kasteel in Overijssel